

8. Наказ МВС України від 17.01.2019 № 22 «Про затвердження уніфікованої форми акта, складеного за результатами проведення планового (позапланового) заходу державного нагляду (контролю) щодо дотримання суб'єктом господарювання вимог законодавства у сфері техногенної та пожежної безпеки, та інших форм розпорядчих документів» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0073-19#n12> (дата звернення: 09.12.2019).

9. Кодекс України про адміністративні правопорушення [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10> (дата звернення: 09.12.2019).

Мінка Т.П.

доктор юридичних наук, доцент;

Бровко Д.Д.

студентка,

Університет митної справи та фінансів

ОКРЕМІ ПИТАННЯ ПРИНЦИПІВ ОРГАНІЗАЦІЇ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ

Концепція розподілу влади, політики і управління, система самостійного регулювання як політичної влади і діяльності представницьких установ, так і влади адміністративної, яка має бути організована на професійних основах і незалежна від політичних потрясінь, лягли в основу створення в Англії, США, Німеччині і інших провідних індустріальних країнах сучасної публічної адміністрації і системи державної служби, і сьогодні багато в чому визначають тенденції розвитку держави в цій сфері [1, с. 83-84].

«Публічна адміністрація» – термін складний, об'єктивний, включає дві складові – організаційну (інституційну) як вказівку на суб'єктний склад, і процедурну, саме тому є доцільним для визначення процедурних аспектів діяльності органів (суб'єктів) публічної адміністрації використовувати уточнюючий термін «діяльність публічної адміністрації» або «публічне адміністрування». Публічне адміністрування (діяльність публічної адміністрації) – це сукупність організаційних дій, діяльності та заходів, які виконуються різними суб'єктами та інституціями на основі закону та у межах, визначених законами, для досягнення публічного інтересу [6].

Поняття і науковий термін «публічна адміністрація» (public administration) були розроблені в європейській континентальній системі права і традиційно перекладаються як «державне управління». Проте це не зовсім точно. Більше того, такий переклад звукує поняття публічної адміністрації, не дає можливості адекватно визначити суть механізмів влади і управління в демократичному суспільстві [5]. У адміністративному праві зарубіжних країн під публічною адміністрацією розуміється організація і діяльність органів і установ, підлеглих політичній владі, які наділені публічною владою, забезпечують виконання законів і діють в громадських інтересах.

Організаційно-правова матриця публічної адміністрації досить складна і має значні відмінності на рівні правових систем і національних моделей управління. Її принципові особливості зводяться до наступних положень. Публічна адміністрація підпорядкована політичній владі, розглядається як урядова машина, апарат управління, за допомогою якого здійснюється державна політика. Тим самим вона відноситься до виконавчої гілки влади, відокремлена від законотворчості і судочинства. Сама виконавча влада, як і апарат держави в цілому, мають інститути політичного і адміністративного характеру зі своїм особливим статусом. Перші грають керівну роль, беруть на себе функції інтерпретації змісту публічного інтересу стосовно конкретної ситуації виконання і застосування законів, забезпечують досягнення балансу між громадськими і приватними інтересами. Їх статус і діяльність регламентується нормами конституційного права. Політичні органи зазвичай не включені в систему жорстких ієрархічних зв'язків, підпорядковані главі держави або уряду. Їх керівники отримують свої повноваження в основному в результаті виборів і відповідальні перед народом.

Адміністративні органи, навпаки, утворюються і формуються політичними структурами влади. Вони реалізують приписи законів і вказівки політичних виконавчих органів в конкретні управлінські і адміністративні дії, забезпечують їх виконання, відповідають перед вищими органами і підконтрольні їм. Адміністративна діяльність вторинна по відношенню до політичних структур виконавчої влади і регулюється нормами адміністративного права. Встановлений особливий порядок надання компетенції адміністративним структурам, призначення на посади, здійснення адміністративних повноважень тощо.

Поняття політико-адміністративної системи зазвичай використовується в західній політичній науці як складова частина будь-якої політичної системи. Вона характеризується сукупністю стійких зв'язків і стосунків усередині виконавчої влади в їх динамічній взаємодії з іншими гілками влади і інститутами громадянського суспільства.

Діяльність публічної адміністрації, як і будь-яка інша діяльність, базується на відповідних фундаментальних засадах, які прийнято іменувати принципами: загальних (демократизм, законність, гласність, участь громадськості тощо) і спеціальних (галузевість, територіальність, функціональність). Заслужують на увагу, враховуючи євроінтеграційні прагнення України, й принципи європейського адміністративного права, європейського адміністративного простору, зокрема принципи *good administration* (належної адміністрації), *good governance* (належного управління), які слугують орієнтирами державно-правових реформ для більшості країн світу [4].

Виділити єдині принципи організації публічної адміністрації і стандарти діяльності професійної державної служби демократичних держав досить складно. Вони залежать від специфіки правових систем, розкидані по різних нормативно – правових документах, засновані на звичайному праві, традиціях в області державного управління, вмонтовані в організаційних структурах і відображуються в адміністративних процедурах конкретних держав. У найбільш узагальненому вигляді до основних принципів організації публічної адміністрації відносяться: централізація і децентралізація, концентрація і децентрація, єдність і неподільність публічної адміністрації. Вони визначають вертикальні взаємини усередині публічної адміністрації, стосунки між різними елементами політико-адміністративної структури, показують міру її диференціації [3, с. 88].

Високий рівень диференціації типів організаційних підрозділів свідчить про складність організації, рівень її інституціоналізації і адаптивності. Складні, багатофункціональні структури мають більше шансів пристосуватися до нових вимог і умов раціоналізації систем управління. Значний інтерес представляють результати зусиль країн-членів Європейського Союзу в області систематизації найважливіших принципів державного управління, які повинні застосовуватися у рамках єдиного європейського адміністративного простору.

Серед них виокремлюють принципи [2, с. 16]:

- управління на основі права; пропорційності, правової визначеності, захисту законних домагань, відсутності дискримінації;
- право на проведення слухань під час процесу ухвалення рішень; справедливі умови доступу до адміністративних судів тощо.

Принципи забезпечення надійності і передбачуваності державно-адміністративних підходів і управлінських рішень мають на меті викорінювання свавілля в державних справах на основі верховенства права і управління згідно із законом. Відкритість і прозорість є необхідними інструментами для нагляду і перевірки діяльності державних органів, зниження вірогідності неякісного управління і

корупції. Звітність орієнтована на такі цінності державного управління, як ефективність, продуктивність і надійність.

Суть ефективності як управлінського явища полягає в досягненні найкращого співвідношення між витраченими ресурсами і отриманими результатами.

Результативність передбачає аналіз і оцінку підсумків реалізації діючої державної політики системою державного управління і державними службовцями.

Високий рівень диференціації типів організаційних підрозділів свідчить про складність організації, рівень її інституціоналізації і адаптивності. Складні, багатофункціональні структури мають більше шансів пристосуватися до нових вимог і умов раціоналізації систем управління [1, с. 89].

Одним з видів (аспектів) децентралізації є адміністративна децентралізація.

Адміністративна децентралізація включає деконцентрацію структур бюрократичної системи центральних органів публічної влади, передачу повноважень і відповідальності центральних органів публічної влади квазіавтономним структурам у рамках держави, а також децентралізовану співпрацю органів державної влади, що виконують певним чином схожі функції, за допомогою прийняття двосторонніх домовленостей [6, с. 6].

На думку Т'юлії Фаллеті, адміністративна децентралізація (деконцентрація, делегування, деволуція) може чинити як позитивний, так і негативний вплив на автономність (бюрократичну автономність) і ефективність діяльності регіональних органів державної влади, і це залежить від особливостей державної політики, що реалізовується, в цій області [7, с. 95].

Якщо адміністративна децентралізація сприяє місцевій і регіональній державній бюрократії, сприяє підвищенню професіоналізму і кваліфікації посадовців місцевих і регіональних органів виконавчої влади, це збільшує організаційний потенціал місцевих і регіональних органів публічної влади і, відповідно, має позитивні наслідки. Проте якщо адміністративна децентралізація відбувається, наприклад, здебільшого без передачі відповідних фінансових коштів, це може спричинити зниження рівня самостійності місцевих і регіональних органів виконавчої влади.

Список використаних джерел:

1. Атаманчук Г.В. Теория государственного управления. Курс лекций / Г.В. Атаманчук. – 2-е изд., доп. / Г.В. Атаманчук. – М. : Омега-Л, 2004. – 584 с.

2. Бакуменко В.Д. Державно-управлінські рішення : Навчальний посібник / В.Д. Бакуменко. – К. : ВПЦ АМУ, 2011. – 444 с.
3. Василенко И.А. Государственное управление в странах Запада; США, Великобритания, Франция, Германия : учеб. пособие / И.А. Василенко. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : Логос, 2000. – 200 с.
4. Дзюндзюк В.Б., Мельтюхова Н.М. та ін. Публічне адміністрування в Україні: Навч. посібник / [за заг. ред. д-ра ф. наук, проф. В.В. Корженка, к.е.н., доц. Н.М. Мельтюхової – Х. : Вид-во ХарPI НАДУ «Магістр», 2011. – С. 306.
5. Корнієнко В.О. Інститути громадянського суспільства та української держави: правові витоки. – Режим доступу: <http://www.apdp.in.ua/v29/42.pdf>
6. Малиновський В.Я. Державне управління : навч. посіб. / В.Я. Малиновський. – Луцьк, 2000. – 558 с.
7. Мельник А.Ф. Державне управління : підручник / А.Ф. Мельник, О.Ю. Оболенський, А.Ю. Васіна; за ред. А.Ф. Мельник. – К. : Знання, 2009. – 582 с.
8. Оболенський О.Ю. Опорний конспект лекцій з навчальної дисципліни – Публічне управління: наукова розробка / О.Ю. Оболенський, С.О. Борисевич, С.М. Коник. – К. : НАДУ, 2011. – 56 с.

Мороз Д.А., Ліщук Ю.Г.

студентки,

Науковий керівник: Гарбінська-Руденко А.В.

кандидат юридичних наук, доцент,

Університет державної фіскальної служби України

ПРОБЛЕМИ КВАЛІФІКАЦІЇ ОКРЕМИХ ВИДІВ ПОРУШЕНЬ МИТНИХ ПРАВИЛ

Правоохоронний напрямок роботи – один із пріоритетних у діяльності митних органів. Згідно з п. 10 ст. 544 МКУ запобігання та протидія контрабанді, боротьба з порушеннями митних правил (ПМП) на всій митній території України є одним з основних завдань митної служби України. Проте протягом останнього періоду незважаючи на набуття чинності з 01 червня 2012 р. нового МКУ, проблеми, пов'язані з правильною та повною кваліфікацією порушень митних правил залишаються, що досить часто призводить до унеможливлення притягнення громадян та посадових осіб підприємств до відповідальності через недосконалість формулювання окремих диспозицій статей, відсутності практики застосування чинних норм митного законодавства тощо. Однією зі складових ефективного